

Věc C-414/20 PPU

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

Datum doručení:

4. září 2020

Předkládající soud:

Specializiran nakazatelen sad (Bulharsko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

3. září 2020

Obviněný:

MM

Další účastník řízení:

Specializirana prokuratura

USNESENÍ

Datum: 3. září 2020

Město: Sofie

Specializiran nakazatelen sad (Zvláštní trestní soud, Bulharsko) [*omissis*][*omissis*]

Řízení je upraveno články 485 a násl. Nakazatelen procesualen kodeks (trestní řád, dále jen „NPK“) a článkem 267 SFEU.

- 1 Předkládajícímu soud byl předložen návrh obhajoby směřující k tomu, aby bylo rozhodnuto, že vazba uvalená na obviněného MM je protiprávní, jelikož se opírá o protiprávní evropský zatýkací rozkaz.
- 2 Předkládající soud má za to, že existují vážné důvody se domnívat, že evropský zatýkací rozkaz, na jehož základě španělské justiční orgány předaly MM bulharským justičním orgánům, je protiprávní, neboť je v rozporu s právem Evropské unie. Předkládající soud rovněž bere do úvahy skutečnost, že vzetí obviněného MM do vazby bylo umožněno pouze díky tomuto předání.

Předkládající soud nicméně poznamenává, že tento evropský rozkaz je v souladu s vnitrostátním zákonem; z tohoto hlediska má za to, že je nezbytné položit předběžnou otázku, aby bylo zjištěno, zda je vnitrostátní zákon skutečně neslučitelný s právem Evropské unie.

Předkládající soud dále poznamenává, že pochybnosti vyvolává i skutečnost, že se protiprávnosti evropského zatýkacího rozkazu lze dovolávat na podporu protiprávnosti následné vazby obviněného MM; z tohoto důvodu je nezbytné předložit žádost o rozhodnutí o předběžné otázce i v souvislosti s touto otázkou.

3 S ohledem na výše uvedené

ROZHODL O

PŘERUŠENÍ řízení podle článku 270 NPK, které bylo zahájeno na základě návrhu obhajoby MM směřujícího k jeho propuštění z vazby a

PŘEDKLÁDÁ Soudnímu dvoru Evropské unie následující žádost o rozhodnutí o předběžné otázce:

Skutkový stav

- 4 Proti 41 osobám bylo zahájeno trestní řízení kvůli účasti na zločinném spolčení při obchodování s omamnými látkami. 16 z nich, mezi nimiž byl i obviněný MM, uprchlo.
- 5 Rozhodnutím ze dne 8. srpna 2019 vydal vyšetřující orgán oznámení o vyhlášení pátrání po MM za účelem jeho předvedení na policii. Právním účinkem tohoto rozhodnutí mělo být zadržení MM v tuzemsku.
- 6 Rozhodnutím ze dne 9. srpna 2019 sdělil vyšetřující orgán se souhlasem státního zástupce MM obvinění z účasti na tomto zločinném spolčení. Vzhledem k tomu, že byl MM na útěku, toto rozhodnutí bylo doručeno pouze advokátovi ustanovenému *ex offio*. Tímto úkonem byl MM formálně obviněn ze spáchání tohoto trestného činu. Právním účinkem tohoto rozhodnutí není zadržení MM.
- 7 Dne 16. ledna 2020 vydal státní zástupce vůči MM zatýkací rozkaz. Pod písmenem „c“, kde se uvádí „rozhodnutí, na jehož základě byl zatýkací rozkaz vydán“, je v bodě 1, nadepsaném „rozhodnutí o zadržení“, uvedeno rozhodnutí ze dne 9. srpna 2019, kterým bylo MM sděleno obvinění.
- 8 MM ovšem nebyl nalezen a nebyl zatčen.
- 9 Dne 25. března 2020 byla věc předložena soudu za účelem meritorního přezkumu. Dne 16. dubna 2020 podal státní zástupce návrh, aby byli obvinění na útěku, a to včetně MM, vzati do vazby (v terminologii nazývané „vyšetřovací vazba“). Dne 24. dubna 2020 soud na neveřejném zasedání návrh odmítl, aniž ho přezkoumal (tj. aniž rozhodl ve věci samé), a to s odůvodněním, že vnitrostátní zákon

neumožňuje o takové vazbě rozhodnout v nepřítomnosti obviněného, kterého se takový návrh na vzetí do vazby týká (viz bod 20 níže). Státní zástupce rozhodnutí soudu o odmítnutí návrhu nenapadl a toto rozhodnutí nabylo právní moci.

Předkládající soud pak vydal vůči MM příkaz k předvedení za účelem doručení písemností.

- 10 Následně byla jedna z obviněných osob, které byly na útěku, a další dvě osoby v téže situaci v tuzemsku zadrženy, a to na základě vydaných vnitrostátních rozhodnutí o zadržení. Státní zástupce podal návrh na vzetí těchto obviněných do vazby. Soud provedl neveřejná jednání za účasti těchto obviněných a rozhodl ve věci samé; dva z nich byli vzati do vazby.
- 11 Dne 5. července 2020 byl obviněný MM zatčen na základě výkonu evropského zatýkacího rozkazu ve Španělském království; dne 28. července 2020 byl předán bulharským justičním orgánům. Téhož dne podal státní zástupce návrh na vzetí MM do vazby. Soud téhož dne na základě tohoto návrhu přijal vůči MM rozhodnutí o předvolání na jednání.
- 12 Dne 29. července 2020, po jednání, na které se MM osobně dostavil a byl během něj vyslechnut, bylo vydáno soudní rozhodnutí o vzetí MM do vazby.

Při vydávání tohoto rozhodnutí měl předkládající soud za to, že evropský zatýkací rozkaz, na jehož základě byl MM předán, vydal orgán, který k tomu neměl pravomoc, tedy pouze státní zástupce bez účasti soudu. Tento závěr vyvodil z judikatury Soudního dvora obsažené v rozsudcích ze dne 27. května 2019, OG a PI (Státní zastupitelství v Lübecku a Cvikově), (C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456), ze dne 12. prosince 2019, Nejvyšší státní zastupitelství Lucemburského velkovévodství a Openbaar Ministerie (Státní zástupci v Lyonu a v Tours) (C-566/19 PPU a C-626/19 PPU, EU:C:2019:1077), rozsudek ze dne 12. prosince 2019, Openbaar Ministerie (Státní zastupitelství, Švédsko) (C-625/19 PPU, EU:C:2019:1078).

Stejně tak měl předkládající soud za to, že tento evropský zatýkací rozkaz byl vydán bez uvedení platného vnitrostátního rozhodnutí o zadržení – je v něm totiž zmíněno rozhodnutí o sdělení obvinění, které nevede k zadržení MM (body 6 a 7 výše). Dospěl tedy k závěru, že tento evropský zatýkací rozkaz je protiprávní.

Předkládající soud ale rovněž vyjádřil pochybnosti o tom, zda je *a priori* možné tuto vadu konstatovat bez dalšího, jelikož postup vydání a výkonu evropského zatýkacího rozkazu již byl s konečnou platností ukončen a tento soud by tak nepřímou přezkoumával rozhodnutí státního zástupce, což vnitrostátní právo zakazuje; kromě toho by posuzoval legalitu rozhodnutí španělského justičního orgánu, který evropský zatýkací rozkaz vykonal a předal MM bulharským justičním orgánům, přičemž u tohoto rozhodnutí by se nakonec ukázalo, že postrádá jakýkoliv právní základ. Předkládající soud rovněž vyjádřil výhrady ohledně toho, zda a do jaké míry by tato vada evropského zatýkacího rozkazu,

pokud by byla náležitě prokázána, mohla ovlivnit možnost vzít obviněného MM do vazby.

Vzhledem k těmto obtížím při posuzování skutečného vlivu protiprávnosti evropského zatýkacího rozkazu na následné řízení zahájené s cílem vzít MM do vazby, předkládající soud konstatoval, že je nutné podat žádost o rozhodnutí o předběžné otázce. Rozhodl se však, že tuto žádost raději nepodá, jelikož soudní orgány prvního stupně takovou povinnost nemají. Převzetí této iniciativy přenechal soudu druhého stupně.

- 13 Dne 5. srpna 2020 podala obhajoba proti rozhodnutí o vazbě odvolání, přičemž mimo jiné tvrdila, že evropský zatýkací rozkaz je stížen vadou a dovolávala se judikatury Soudního dvora Evropské unie. Navrhla, aby byla podána žádost o rozhodnutí o předběžné otázce.
- 14 Dne 14. srpna 2020 soud druhého stupně vazbu uvalenou na MM potvrdil. Nikterak se nezabýval otázkami týkajícími se vad evropského zatýkacího rozkazu. Návrh obhajoby na podání žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce byl bez jakéhokoliv odůvodnění zamítnut.
- 15 Dne 27. srpna 2020 podala obhajoba nový návrh na přezkum legality vazby uvalené na MM. Bylo zahájeno řízení na základě článku 270 NPK, v jehož rámci je předložena žádost o rozhodnutí o předběžné otázce.
- 16 Na neveřejném jednání, které se konalo dne 3. září 2020, obhajoba mimo jiné uvedla, že evropský zatýkací rozkaz je protiprávní a že španělský justiční orgán, který ho vykonal, tuto protiprávnost nevzal do úvahy, a to z jediného důvodu, že MM vyjádřil souhlas se svým předáním. Obhajoba se dovolávala práva namítnout tuto protiprávnost před zdejší soudem. Uvedla, že v důsledku této protiprávnosti je vadou stížena i následná vazba uvalená na MM. Požádala, aby byl MM z této vazby propuštěn.

Státní zástupce tvrdí, že evropský zatýkací rozkaz je v naprostém souladu s vnitrostátním právem.

- 17 Zdejší soud má za to, že evropský zatýkací rozkaz skutečně je v souladu s vnitrostátním právem. Existují však i závažné důvody k tomu, aby byl považován za protiprávní z hlediska práva unijního. Bez ohledu na to se domnívá, že má závažné obtíže se zohledněním vlivu této protiprávnosti na legalitu následné vazby, která je sama o sobě zcela v souladu s právními předpisy.

Proto má soud za to, že je třeba přerušit řízení a položit předběžnou otázku.

Vnitrostátní právní rámec [Nakazatelen procesualen kodeks (trestní řád, dále jen „NPK“) a Zakon za ekstradiciata i evropejskata zapoved za arest (zákon o vydávání a evropském zatýkacím rozkazu, dále jen „ZEEZA“)]

- 18 K obvinění určité osoby

Existuje-li dostatek důkazů o tom, že se určitá osoba dopustila trestného činu, je formálně obviněna vydáním rozhodnutí o sdělení obvinění (podle čl. 219 odst. 1 NPK). Toto rozhodnutí vydává vyšetřující orgán pod dohledem státního zástupce.

V článku 219 odst. 1 NPK je uvedeno: „Je-li nashromážděn dostatek důkazů o vině určité osoby [...], vyšetřující orgán podá státnímu zástupci zprávu a dotčenou osobu obviní, o čemž vydá rozhodnutí“. Cílem tohoto rozhodnutí je informovat dotčenou osobou o tom, že byla obviněna, a umožnit jí se obhajovat (čl. 219 odst. 4 až 8 a článek 221 NPK). Právním účinkem tohoto rozhodnutí není zadržení obviněné osoby. Za tímto účelem lze přijmout jiná rozhodnutí: rozhodnutí o předvolání k soudu podle čl. 64 odst. 2 NPK a příkaz k předvedení před vyšetřující orgány policie podle článku 71 NPK. V původním řízení bylo vydáno druhé z těchto rozhodnutí (bod 5 výše).

Rozhodnutí o sdělení obvinění vydané vyšetřujícím orgánem nelze napadnout žalobou u soudu. Lze proti němu podat opravný prostředek pouze u státního zástupce. Totéž platí i v případě příkazu k předvedení před vyšetřující orgány policie podle článku 71 NPK.

Článek 200 NPK stanoví: „Proti rozhodnutí vyšetřujícího orgánu lze podat opravný prostředek u státního zástupce. Proti rozhodnutí státního zástupce, které nepodléhá soudnímu přezkumu, lze podat opravný prostředek u státního zastupitelství vyššího stupně, jehož rozhodnutí je konečné“.

19 K vydání evropského zatýkacího rozkazu v přípravné fázi trestního řízení

Podle čl. 56 odst. 1 bodu 1 ZEEZA má pravomoc k vydání evropského zatýkacího rozkazu vůči obviněné osobě (v přípravném řízení) státní zástupce. V tomto ustanovení je uvedeno:

„Evropský zatýkací rozkaz vydává vůči obviněnému příslušný státní zástupce“.

Zákon nepočítá s tím, že by se vydávání evropského zatýkacího rozkazu v přípravném řízení mohl účastnit soud; s účastí soudu nepočítá ani před vydáním rozkazu, ani po něm. V právních předpisech není stanovena možnost podat proti evropskému zatýkacímu rozkazu, který vydal státní zástupce, žalobu u soudu. Existuje pouze možnost podat opravný prostředek u státního zastupitelství vyššího stupně (čl. 200 druhá věta NPK a článek 66 ZEEZA).

Zákon neuvádí, jaké rozhodnutí má být uvedeno pod písmenem „c“, nadepsaným „rozhodnutí, na jehož základě byl zatýkací rozkaz vydán“. Z tohoto důvodu se zákon nikde nezmiňuje o rozhodnutí o sdělení obvinění.

20 K nemožnosti rozhodnout o vazbě obviněného v jeho nepřítomnosti

Právní situace obviněného, který není přítomen, podléhá zvýšené ochraně. Vazbu lze uvalit pouze na obviněného, který je fyzicky přítomen na jednání. Je-li

obviněný na útěku, jeho vzetí do vazby nelze nařídit – čl. 56 odst. 2 a čl. 269 odst. 3 body 2 až 4 NPK.

V článku 56 odst. 1 NPK je uvedeno: „Je-li obvinění sděleno za podmínek čl. 269 odst. 3 bodů 2 až 4, po vypátrání obviněného se přijme donucovací opatření“. Článek 269 odst. 3 body 2 až 4 se týká určitých případů, kdy zákon stanoví, že řízení probíhá bez účasti obviněného – tedy v jeho nepřítomnosti.

Právě z tohoto důvodu bylo zastaveno vnitrostátní řízení o přijetí rozhodnutí o vzetí obviněného do vazby, v jehož rámci je přítomnost obviněného před soudem povinná – čl. 64 odst. 1 a 3 NPK.

V článku 64 odst. 1 NPK je uvedeno: „Opatření spočívající v uvalení vazby přijímá v průběhu přípravného řízení příslušný soud prvního stupně na návrh státního zástupce“.

V článku 64 odst. 3 NPK je uvedeno: „Soud věc bezodkladně přezkoumá [...] za účasti obviněného [...]“

21 Unijní právo

Rámcové rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (Úř. věst. 2002, L 190, s. 1-20; Zvl. vyd. 19/06, s. 34).

Listina základních práv Evropské unie (Úř. věst. 2016, C 202, s. 391 až 407).

22 Předběžná otázka

Je vnitrostátní zákon, podle kterého přijímá evropský zatýkací rozkaz a vnitrostátní rozhodnutí, na jehož základě byl tento zatýkací rozkaz vydán, pouze státní zástupce, přičemž soud se tohoto postupu nemůže účastnit a nemůže provést předběžný ani následný přezkum, v souladu s čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2002/584?

Je evropský zatýkací rozkaz, jenž byl vydán na základě rozhodnutí o sdělení obvinění vyžádané osoby, které nesouvisí se zadržením této osoby, v souladu s čl. 8 odst. 1 písm. c) rámcového rozhodnutí 2002/584?

V případě záporné odpovědi, pokud je evropský zatýkací rozkaz vykonán a vyžádaná osoba je předána i přesto, že se na vydání tohoto rozkazu ani na přezkumu jeho legality nepodílel soud a tento rozkaz byl vydán na základě vnitrostátního rozhodnutí, které nepředpokládá zadržení vyžádané osoby, je třeba přiznat vyžádané osobě v rámci trestního řízení, v němž byl vydán tento evropský zatýkací rozkaz, právo na účinné prostředky nápravy? Vede právo na účinné prostředky nápravy k tomu, že vyžádaná osoba bude uvedena do stejného postavení, v němž by se nacházela v případě, že by k porušení nedošlo?

Vysvětlení otázek

- 23 První otázka se může zdát zbytečná, jelikož odpověď na ní je zjevná. Soudní dvůr Evropské unie již provedl výklad čl. 6 odst. 1 rozhodnutí 2002/584 v tom smyslu, že toto rozhodnutí uznává, že státní zástupce má pravomoc vydávat vnitrostátní a evropské zatýkácí rozkazy [rozsudky ze dne 27. května 2019, OG a PI (Státní zastupitelství v Lübecku a Cvikově), C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, body 50 až 63; ze dne 27. května 2019, PF (Nejvyšší státní zástupce Litvy), C-509/18, EU:C:2019:457, body 29 až 42, a ze dne 12. prosince 2019, Nejvyšší státní zastupitelství Lucemburského velkovévodství a Openbaar Ministerie (Státní zástupci v Lyonu a v Tours), C-566/19 PPU a C-626/19 PPU, EU:C:2019:1077, body 52 a 58)]. Uvedl však, že je nezbytné, aby při vydávání alespoň jednoho z těchto dvou rozhodnutí existovala účinná soudní ochrana (body 60 a 62 rozsudku ve věci C-566/19) – pokud vnitrostátní zatýkácí rozkaz nevydává soud, musí být možné tento rozkaz napadnout žalobou u soudu; stejně tak platí, že pokud evropský zatýkácí rozkaz nevydává soud, je buď třeba, aby bylo možné jej napadnout žalobou u soudu (body 62 a 63 rozsudku ve věci C-566/19, bod 75 rozsudku ve věci C-508/18), a to i po předání dotyčné osoby (bod 69 rozsudku ve věci C-566/19), nebo je třeba, aby byl předtím vydán vnitrostátní zatýkácí rozkaz, a to soudem, který posoudil legalitu a přiměřenost evropského zatýkácího rozkazu (body 67 a 68 rozsudku ve věci C-566/19).
- 24 Projednávaný případ se však týká výslovného ustanovení vnitrostátního zákona – čl. 56 odst. 1 bodu 1 ZEEZA, který stanoví výlučnou pravomoc státního zástupce k vydání evropského zatýkácího rozkazu (viz bod 19 výše). Stejně tak je třeba uvést, že samotné rozhodnutí o sdělení obvinění, na jehož základě byl vydán evropský zatýkácí rozkaz, vydal pouze vyšetřující orgán pod dohledem státního zástupce. Při podání opravného prostředku proti některému z těchto dvou rozhodnutí se nepočítá se soudním přezkumem. Z tohoto hlediska je nezbytné, aby Soudní dvůr Evropské unie rozhodl o slučitelnosti předmětného vnitrostátního zákona s čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2002/584.
- 25 Ke druhé otázce. Soudní dvůr Evropské unie již uvedl, že je nezbytné, aby existoval vnitrostátní zatýkácí rozkaz odlišný od evropského zatýkácího rozkazu – rozsudek ze dne 1. června 2016, Bob-Dogi (C-241/15, EU:C:2016:385). Soudní dvůr se však dosud nevyjádřil k otázce, zda je v souladu s čl. 8 odst. 1 písm. c) rámcového rozhodnutí 2002/584 evropský zatýkácí rozkaz vydaný na základě rozhodnutí o sdělení obvinění, tj. rozhodnutí, kterým je dotyčná osoba formálně informována o tom, že je obviněna. Na rozdíl od skutkového stavu, který vedl k přijetí rozsudku ze dne 1. června 2016, Bob-Dogi (C-241/15, EU:C:2016:385), v původním řízení existuje samostatné rozhodnutí odlišné od evropského zatýkácího rozkazu, které je v tomto rozkazu jednoznačně uvedeno; toto rozhodnutí však nepředpokládá zadržení vyžádané osoby.
- 26 Ke třetí otázce. Vnitrostátní zákon nepočítá s tím, že by v souvislosti s vydáním vnitrostátních a evropských zatýkácích rozkazů bylo možné podat žalobu k soudu.

Vydává je vyšetřující orgán a státní zástupce a lze proti nim podat opravný prostředek pouze u státního zástupce (body 18 a 19 výše).

Ani rámcové rozhodnutí 2002/584 nepočítá s účinným prostředkem nápravy v případě porušení práv vyžádané osoby. Jediným použitelným ustanovením proto zůstává článek 47 Listiny.

Soudní dvůr již uvedl, že článek 47 Listiny má přímý účinek [viz rozsudek ze dne 14. května 2020, Staatsanwaltschaft Offenburg (C-615/18, EU:C:2020:376, bod 72)]: „[...] článek 47 Listiny, který je sám o sobě dostačující a nemusí být upřesněn ustanoveními unijního nebo vnitrostátního práva k tomu, aby bylo jednotlivcům přiznáno právo uplatnitelné jako takové, musí být článek 6 směrnice 2012/13 [...]“ Není však jasné, u jakého soudu, jakými právními úkony a s jakými právními důsledky se tyto účinné právní prostředky nápravy realizují.

- 27 Vychází tudíž otázka, zda tuto účinnou soudní ochranu musí poskytnout předkládající soud, který se zabývá důsledky výkonu evropského zatýkacího rozkazu, a to vzhledem k tomu, že vyžádaná osoba byla po předání předvedena před předkládající soud, který rozhodl o jejím vzetí do vazby (viz bod 12 výše). Účast předkládajícího soudu závisí na přirozeném průběhu trestního řízení, v jehož rámci byl vydán evropský zatýkací rozkaz, jelikož spor dospěl do fáze řízení před soudem (bod 9 výše). Druhou možností pak naopak je, že se předkládající soud těmito problémy nebude zabývat a umožní MM zahájit nové řízení za účelem získání finančního odškodnění.
- 28 V bodě 69 rozsudku ve věci C-566/19 Soudní dvůr rozhodl, že žaloba podaná proti evropskému zatýkacímu rozkazu po předání dotyčné osoby je přiměřeným opravným prostředkem. Je otázka, jestli se tím míní pouze opravný prostředek podaný u orgánu, který má v tomto ohledu pravomoc (vnitrostátní právní řád stanoví, že pravomoc k posouzení těchto opravných prostředků má pouze státní zástupce – viz body 18 a 19 výše), nebo zda uvedené zahrnuje i možnost předložit relevantní argumenty trestnímu soudu, který posoudí legalitu vazby. I když bylo toto vzetí do vazby nařízeno po výkonu evropského zatýkacího rozkazu, z faktického i právního hlediska bylo možné pouze z důvodu vydání a výkonu evropského zatýkacího rozkazu stíženého vadou (body 9 až 12 a bod 20 výše).
- 29 Vzhledem k tomu, že protiprávnost tohoto evropského zatýkacího rozkazu vychází právě z nemožnosti podat žalobu k soudu, bylo by případně vhodné, aby legalitu evropského zatýkacího rozkazu posuzoval právě předkládající soud. Základem takového řešení však může být pouze rozsudek Soudního dvora Evropské unie.
- 30 Pokud bychom tuto možnost připustili, předkládající soud by čelil novým problémům, jako je například určení konkrétních důsledků konstatování protiprávnosti evropského zatýkacího rozkazu.

Konkrétněji by vyvstala otázka, zda je třeba uplatnit pravidlo uvedené v bodě 44 odůvodnění směrnice [Evropského parlamentu a Rady] (EU) 2016/343 [ze dne 9.

března 2016, kterou se posilují některé aspekty presumpce nevinny a právo být přítomen při trestním řízení před soudem (Uř. věst. 2016, L 65, s. 1–11)]. I když tato směrnice upravuje jiné otázky, které nesouvisí s evropským zatýkacím rozkazem, stanovuje určitý standard, pokud jde o právní účinek realizace účinných prostředků nápravy. Z tohoto důvodu by bylo možné připustit, že tento standard pomáhá pochopit obsah článku 47 Listiny za situace, kdy je uplatněn na otázky trestního práva.

- 31 Konkrétně předkládající soud uvádí, že byly splněny všechny podmínky, které vyžadují hmotněprávní předpisy pro vzetí MM do vazby – což vedlo k tomu, že předkládající soud vzetí MM do vazby nařídil (bod 12 výše), toto rozhodnutí pak bylo potvrzeno soudem druhého stupně (bod 14 výše) a vazbu pak znovu nařídil předkládající soud (bod 17 výše). Z čistě procesního hlediska však k tomuto vzetí do vazby mohlo dojít pouze proto, že se MM osobně dostavil k předkládajícímu soudu. Tato osobní účast je však důsledkem výkonu protiprávního evropského zatýkacího rozkazu.
- 32 První návrh státního zástupce znějící na vzetí MM (jakož i dalších 15 osob) do vazby nebyl posouzen, ani o něm nebylo meritorně rozhodnuto, jelikož nebylo možné zajistit fyzickou přítomnost MM na jednání (bod 9 výše); nepřítomný obviněný totiž požívá zvýšené ochrany (bod 20 výše). Tři další nepřítomní obvinění byli následně vzati do vazby na základě vnitrostátních zatýkacích rozkazů (bod 10 výše): byli předvedeni před soud a návrh na jejich vzetí do vazby byl meritorně posouzen. V případě dvou z nich bylo tomuto návrhu vyhověno (bod 10 výše).
- 33 Z tohoto důvodu lze s jistotou tvrdit, že kdyby nebyl vydán protiprávní evropský zatýkací rozkaz, MM by ve Španělsku nebyl zatčen, nebyl by předán bulharským justičním orgánům a předkládající soud by nerozhodl o jeho vzetí do vazby.
- 34 Pokud by byl tento přístup přijat, ukázalo by se, že vzetí MM do vazby se zakládá na porušení podstatných formálních náležitostí – evropský zatýkací rozkaz byl vydán orgánem, který k tomu neměl pravomoc (jelikož nebyla zajištěna nezbytná účast soudu), a to na základě rozhodnutí, které není vnitrostátním zatýkacím rozkazem. To by mělo vést k závěru o protiprávnosti držení MM ve vazbě poté, co byl vykonán tento evropský zatýkací rozkaz (viz bod 12 výše). MM by tedy musel být propuštěn na svobodu.
- 35 Předkládající soud dále uvádí, že bod 44 odůvodnění směrnice 2016/343 se týká „porušení práva, jež jednotlivcům svěřuje právo Unie“. Není však jisté, že takovým právem je i požadavek účasti soudu v rámci vydávání vnitrostátních či evropských zatýkacích rozkazů nebo při jejich následném přezkumu; není jisté ani to, zda je takovým právem i požadavek, podle kterého musí být evropský zatýkací rozkaz založen pouze na vnitrostátním rozhodnutí o zadržení, a nikoliv na vnitrostátním rozhodnutí o sdělení obvinění.

- 36 Konečně vyvstává i otázka, zda jednoznačné konstatování protiprávnosti sporného evropského zatýkacího rozkazu ze strany předkládajícího soudu nepředstavuje svou povahou opravný prostředek poskytnutý soudem – i když vnitrostátní právo takové konstatování neumožňuje. Tento opravný prostředek však musí být účinný – jinými slovy znovu vyvstává otázka důsledků tohoto konstatování.

Osobní názor předkládajícího soudu

- 37 Třetí položená otázka se podobá otázce, která byla položena ve věci C-310/16, a to v rozsahu, v němž se týká důsledků rozhodnutí orgánu, který překročil své pravomoci. I když státní zástupce má pravomoc vydávat vnitrostátní a evropské zatýkací rozkazy, v důsledku naprosté nemožnosti (předběžného nebo následného) soudního přezkumu jsou tato rozhodnutí stížena vadami.

Ve věci C-310/16 vnitrostátní právo zakazovalo využití těchto důsledků (použití důkazů získaných na základě odposlechů telefonních hovorů povolených justičním orgánem, který ztratil pravomoc k vydávání takového povolení). Soudní dvůr konstatoval, že zákaz použít takové odposlechy telefonních hovorů je v souladu s právními předpisy, a to z důvodu porušení zásady legality, k němuž by takové použití vedlo (body 34 a 35 rozsudku ve věci C-310/16). V posuzované věci stanoví unijní právo pro účast soudu při vydávání vnitrostátních a evropských zatýkacích rozkazů další požadavky (bod 23 výše). Nedodržení těchto požadavků vede k závěru, že došlo k zásahu do soukromé sféry MM v rozporu se zásadou legality.

- 38 Je nepochybné, že by za těchto podmínek bylo přípustné výkon evropského zatýkacího rozkazu odmítnout. V případě takového odmítnutí by nebylo možné, aby předkládající soud rozhodl o vzetí MM do vazby, jelikož MM by se k tomuto soudu osobně nedostavil (bod 10 výše).

Evropský zatýkací rozkaz ale vykonán byl. Tento výkon nemůže odůvodnit odmítnutí soudní ochrany, jelikož Soudní dvůr Evropské unie připouští možnost podání opravného prostředku proti evropskému zatýkacímu rozkazu i po předání dotyčné osoby (bod 69 rozsudku ve věci C-566/19). Z tohoto důvodu by měl předkládající soud vzít do úvahy vadu evropského zatýkacího rozkazu, které zjištěl, a pokud dospěje k závěru, že jsou podstatné, měl by mít pravomoc rozhodnout na základě tohoto procesního důvodu o propuštění MM z vazby.

[omissis]